

ACARA ROSIE

ORGAN AL COMITETELOR ORĂȘENESC ȘI RAIONAL, P.C.P. ARAD ȘI AL SFATURILOR POPULARE ORĂȘENESC ȘI RAIONAL

Arad, anul XXII nr. 6546 | 4 pag. 25 bani | Vineri, 10 septembrie 1965

Valoarea inovațiilor

Cine este „mister Brantner”? În primul rând el este personajul principal al acestui articol. Interesant e însă să aflăm cum a devenit numele lui titlu de articol, mai exact cum a ajuns el obiect de discuție între clișia specialiști în ale feroneriei.

Discuția la care mă refer s-a petrecut, nu de mult, la București. S-a întâmplat ca treburile să-l ducă la forul tutelar pe clișia specialiștii în fabricarea echipamentului metalic pentru mobilier și binale. Nu lipseau nici prezentanții fabricii Fierarul, întreprindere arădeană, la ora actuală cu zece de beneficiari. Conversația oscila în jurul produselor noi și a continuării preocupării din partea colectivului pentru modernizarea acestora. Nu lipseau nici problemele maritor, câteva prototipuri, și alte câteva piese reprodate la un nivel superior, de către respectivii întreprinderi.

Cine este „mister Brantner”?
O balama ghindă și surpriza unor specialiști englezi
Tehnica nouă — o pasiune
Un milion din inovații

Care produs credeți că a atras atenția celor prezenți? Or fi fost ele mai multe, nu se cuvine să fim exclusiviști, cert este însă că s-a așternut bătrina și clasică hola ghindă, care datează de pe vremea lăzilor cu zestre ale străbunilor. Numai că felul în care o execută azi muncitorii de la fabrica „Fierarul” iese cu totul din comun. O balama ghindă înțrând și frumoasă! I-au remarcat eleganța clișia specialiștii de la o firmă engleză — aflați și ei de față la discuția la care ne referim — și primul lucru de care s-au interesat a fost tehnologia de fabricație a acestui produs. Tovarășii de la „Fierarul” le-au spus, bineînțeles, că locul procedurii complicate cu mai multe operațiuni, la un nivel tehnologic simplu, mai precis o sculă complexă care a simplificat și simplificat toate operațiile anterioare.

Glumii, poate, au răspuns nelcrezătorii englezi. Cum o să se poată executa un produs, destul de complicat, printr-o singură operațiune? Doar în fabrică și noi, și știm câte faze se însiruie por-

nind de la debitarea materialului. Când, în sfârșit, ai noștri le-au descris detaliat scula și le-au expilat modul ei de funcționare, interlocutorii au schimbat nelcrederea cu admirația.

Cine a realizat scula respectivă? — S-au interesat ei.

I. Brantner, a răspuns mândru reprezentantul fabricii „Fierarul”.

Inginer?

Nu. E un muncitor sculer din fabrica noastră.

Un muncitor? Very beautiful (foarte frumos)...

Și, după câteva clipe de reflecție:

N-ar strica să trimitem un specialist de-al nostru să învețe de la mister Brantner...

Bineînțeles, discuția s-a oprit aici. Modeștii cum sînt, tovarășii noștri nu au mai adăugat că pentru acest muncitor, ca și pentru alții alții, tehnica nouă a devenit o pasiune, că pe I. Brantner, de pildă, îl preocupă în permanență automatizarea sculelor și în acest domeniu are rezultate care fac într-adevăr cinste numelui său de muncitor.

Dar, se cuvine să arătăm că acest caz nu este izolat. În fabrică există o mișcare de inovații, interesul pentru tehnica modernă molipses-le vizibil tot, mai mult. De la 350.000 lei eficiență economică de pe urma inovațiilor concepute în primul semestru al anului trecut, realizările perioadei corespunzătoare din acest an depășesc un milion și jumătate. Atrage atenția îndobosebi orientarea inovatorilor spre probleme majore, îndrăznețe. Se întărește colaborarea dintre ingineri și muncitorii inovatori. Nu lipsese nici cazul, ca acesta, de pildă, când un singur inovator, pe nume Andrei Antaiș, a realizat în ultimii doi ani inovații a căror eficiență depășește un milion.

În concluzie, cazul lui „mister Brantner”, poate fi amplificat cu „mister Antaiș”, sau „mister Iosif Michta”, ca și cu altele altele nume de muncitori în fața cărora face să-și scoți pălăria. Oamenii cu minte de aur și minte ascuțită, care își păstrează însă modestul lor anonim.

M. ROSENFELD

CRONICA

ACTUALITĂȚII

Modele noi de încălțăminte

Preocupați să asigure o cît mai bună deservire a populației, lucrătorii cooperativei „Muncitorul pielar” din orașul nostru, se străduiesc să pună la dispoziția cliențelor o gamă largă de modele de încălțăminte, specifice diferitelor sezoane. Pentru sezonul de toamnă și iarnă din acest an, cooperatorii de aici pregătesc în prezent încă nouă modele noi. Între acestea se numără cîte trei modele de pantofi pentru femei și bărbați, și trei modele de cismulițe îmblănite pentru femei.

Construcții pentru vitlorii muncitorii viticoli

În cadrul a patru brigăzi viticole de la G.A.S. Sag se ridică construcții pentru adăpostirea vitlorii muncitorii viticoli, compuse fiecare din cîte un dormitor cu 100 de locuri, baie, magazie și birou. Una din aceste construcții a și fost terminată. Iar celelalte trei vor fi terminate în această toamnă.

Montaj literar-muzical

Organizat de către Comitetul de cultură și artă a orașului Arad, duminică, 12 septembrie, orele 18, la Casa prieteniei din B-dul Republicii nr. 78, va avea loc un montaj literar-muzical cu tema: „Viața și opera lui Vasile Alecsandri”. La realizarea montajului literar-muzical își vor da concursul profesorii de limba română, actorii Teatrului de stat și Filarmonica de stat.

Concedii la munte și la mare

După cum prevăd buletinele meteorologice de perspectivă, luna septembrie se anunță însoțită și călduroasă mai ales pe litoral. Pentru a satisface cererile celor ce doresc să-și petreacă concediul la mare, Filiala ONT Carpați din localitate dispune pentru luna în curs de 380 locuri pe litoral. Este important de menționat că doritorii pot să-și rețină locurile pe durata pe care o doresc, nefiind condiționați de serii și date fixe de plecări și înapoieri. Costul unui loc pe zi este de 25 lei la vile și 49 la hotel, reprezentînd contravaloarea mesei și cazării. Tot pentru luna în curs ONT Carpați dispune de 70 bilete de odihnă în stațiunile de munte.

Delegația de partid și guvernamentală a Republicii

Socialiste România s-a reîntors la Moscova

MOSCOVA 9 (Agerpres). — La 9 septembrie s-a înapoiat la Moscova din călătoria făcută prin Uniunea Sovietică delegația de partid și guvernamentală a Republicii Socialiste România. În frunte cu tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al CC al PCR.

La gara Leningradskaia din Moscova, membrii delegației au fost întâmpinați de D. S. Polianski, membru al Prezidiului CC al PCUS, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri al URSS, A. P. Rudakov, secretar al CC al PCUS, P. F. Lomako, vicepreședinte al

Consiliului de Miniștri al URSS și de alte persoane oficiale. Împreună cu delegația română s-a înapoiat la Moscova A. N. Șlepin, membru al Prezidiului secretar al CC al PCUS, și celelalte persoane oficiale sovietice care au însoțit-o în vizita pri Uniunea Sovietică.

Recepția de la Ambasada Română din Moscova

MOSCOVA 9 (Agerpres). — Trimișii noștri speciali transmiț: Joi seara, tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Comitetului Central al Partidului Comunist Român, a oferit în saloanele Ambasadei Române din Moscova o recepție cu prilejul vizitei în Uniunea Sovietică a delegației de partid și guvernamentale a Republicii Socialiste România.

Din partea sovietică au participat tovarășii L. I. Brejnev, prim-secretar al CC al PCUS, A. N. Kosighin, membru al Prezidiului CC al PCUS, președintele Consiliului de Miniștri al URSS, A. N. Șlepin, membru al Prezidiului, secretar al CC al PCUS, I. V. Andropov, secretar al CC al PCUS, A. A. Miurisep, vicepreședinte al Prezidiului Sovietului Suprem al U.R.S.S., V.

N. Novikov, P. F. Lomako, V. F. Dimșii, membri ai CC al PCUS vicepreședinți ai Consiliului de Miniștri al U.R.S.S., A. A. Gromiko, membru al CC al PCUS, ministrul Afacerilor externe al U.R.S.S., I. K. Jega lin, membru al CC al PCUS ambasadorul U.R.S.S. în Republica Socialistă România și alți persoane oficiale.

Posturile noastre de radio și televiziune vor transmite direct mitingul de la Moscova

Vineri, 10 septembrie, în jurul orei 12,45 posturile noastre de radio și televiziune vor transmite direct de la Moscova mitingul prilejului de vizită în Uniunea Sovietică a delegației de partid și guvernamentale a Republicii Socialiste România. (Agerpres)

La recepție au participat membrii delegației de partid și guvernamentale române — tovarășii Ion Georgehe Maurer, membru al Comitetului Executiv al Comitetului Central al Partidului Comunist Român, președintele Consiliului de Miniștri al Republicii Socialiste România, Gheorghe Apostol, membru al Comite

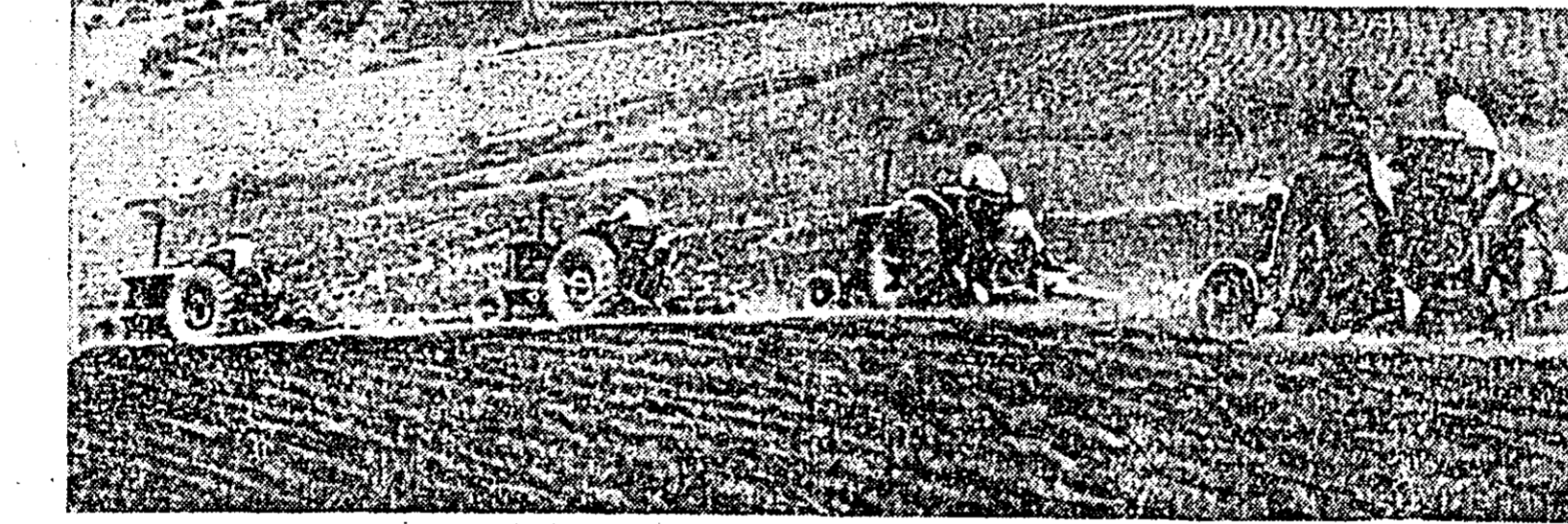
(Continuare în pag. a IV-a)

În întrecerea ce se deslășoară în seclia arădeană de prefabricate pentru materiale de construcție de cea mai bună calitate, sudorul Ioan Schnell obține rezultate deosebite, folosind atent și îngrijit metoda sudării prin puncte, la carcasa metalice.

Pe șantierul noilor hidrocentrale de pe Bistrița

Din datele primite de la Ministerul Energiei Electrice, rezultă că lucrările la ultimele cinci hidrocentrale din cele 12 care se construiesc pe Bistrița se află în stadiu avansat. Hidrocentralele de la Răcova se apropie de intrare în funcțiune. Anele Bistriței au fost zăgăzuite și a început umplerea lacului de acumulare. La Gîrleni sînt pe terminate lucrările la generatoarele nr. 2, urmînd ca în trimestrul viitor hidrocentralele să fie date în exploatare.

La centralele Bacău I și II, precum și la cea de la Vaduri se continuă în ritm intens instalarea utilitatilor și agregatelor. Cînd vor fi date în exploatare la capacitatea prevăzută cele cinci hidrocentrale vor putea asigura energia electrică necesară funcționării a trei mari complexe chimice de mîrîmirea celulei de la Săvinești-Roznov.

Arături pentru însămînțări executate de brigada lui Petru Reș de la SMT Orșioara.

Extinderea irigațiilor — cale însemnată spre recolte sporite

În ziarul nostru nr. 6536 din 29 august a apărut articolul „Extinderea irigațiilor — cale însemnată spre recolte sporite”, pe baza căruia am invitat conducătorii unităților agricole socialiste și specialiștii din agricultură să-și spună părerea, prin coloanele ziarului nostru, asupra posibilităților concrete din unitățile lor, asupra perspectivelor de dezvoltare a irigațiilor terenurilor în unitățile agricole respective, propunerile pe care le au de făcut în acest sens. La redacție au și sosit unele răspunsuri la aceste probleme. Ele vor fi publicate în numerele viitoare ale ziarului nostru. Primul articol, primit de la tov. Vasile Motocă, secretarul organizației de partid de la G.A.S. Fintinele, îl publicăm în numărul de azi.

Directivalele Partidului IX-lea Congres al celui de-al XI-lea Congres au stabilit că pînă în anul 1970 producția medie agricolă să crească cu peste 20 la sută, prin dotarea agriculturii cu mijloace mecanizate moderne, prin chimizarea agriculturii, și prin irigarea unor suprafețe din ce în ce mai mari de teren. Gospodăria agricolă de stat din Fintinele are o suprafață relativ mică — 350 ha — amenajată pentru irigații, din care 180 ha sînt ocupate cu cultura legu-

Rezultatele depind și de felul cum se aplică irigațiile

teea terenului amenajat pentru irigație este destina producției legumelor. La toate culturile irigate producțiile obținute au fost mari. Aici s-a observat însă că numai irigații în sine nu este de ajuns, un rol important avînd felul cum se aplică irigațiile și dacă paralel se aplică și alte măsuri agrotehnice înalinate. Acest lucru reiese și mai bine din următoarea comparație. În brigada V-a legumicolă, condusă de tov. inginer Vasile Onofreicu, unde irigațiile au fost făcute în mod rațional, aplicîndu-se todată și o doză corespunzătoare de îngrășăminte chimice precum și serbetări cu gunoi proaspăt de grajd, de pe o suprafață de 15 ha s-au obținut 5060 kg producție la ha, depășindu-se cota planului la ha cu 101 la sută. În timp ce la aceeași cultură în brigada IV-a, unde irigațiile n-au fost aplicate în mod corespunzător, producția a fost de numai 3000 kg la ha. De aici decurge necesitatea de a se perfecționa sistemul de irigații în toate brigăzi-

le, de a se extinde experiența bună cîștigată pînă acum. Printre măsurile luate pînă acum în vederea îmbunătățirii sistemului de irigații se numără aplicarea unor reducții cu furtune pentru udarea plantelor în cîmp. Această măsură a permis ca într-o zi să se poată planta 5-6 ha, pe cînd înainte de introducerea acestui sistem se puteau planta maximum două ha la zi. De asemenea, în gospodăria noastră se folosește cu bune rezultate instalarea pe coloana de irigație a unor stufări reglabile, prin care se asigură debitul de apă necesar și o uniformitate corespunzătoare la udare. Datorită rezultatelor bune obținute în sectorul irigațiilor precum și a importanței pe care o are această măsură, în viitorii ani se preconizează ca în unitățile noastre suprafața amenajată pentru irigație să se mărească la 2.000 hectare.

VASILE MOTOCĂ, secretarul organizației de bază de la G.A.S. Fintinele

Zeci de oameni, membri ai brigăzii legumicole de la cooperativa agricolă de producție din Sag, împlinesc în aceste zile grădina de legume și zarzavaturilor, mai ales că aici sursa de apă ne este chiar la îndemînă, existînd mai multe izvoare cu un debit bogat de apă. Apoi și organizarea muncii s-a îmbunătățit, împărțîndu-se terenul pe parcele, toate lucrările au fost executate la timp și în bune condițiuni, întărînd răs-punderea personală a fiecărui

rînd, faptul că am amplasat grădina pe un alt teren, mai ușor, mult mai corespunzător pentru cultivarea legumelor și zarzavaturilor, mai ales că aici sursa de apă ne este chiar la îndemînă, existînd mai multe izvoare cu un debit bogat de apă. Apoi și organizarea muncii s-a îmbunătățit, împărțîndu-se terenul pe parcele, toate lucrările au fost executate la timp și în bune condițiuni, întărînd răs-punderea personală a fiecărui

Bundoară de pe un hectar de unde s-a recoltat și valorificat ceapa verde și apoi s-a însămînțat cu zarzavaturile de toamnă, s-au obținut 15.000 lei. În total, din grădina s-au obținut venituri în valoare de 145.000 lei. Acum se recoltează ceapa uscată de pe trei hectare și prin valorificarea ei se vor realiza venituri planificate în acest an în grădina, iar cu valoarea morcovilor, a pătrunjelului, a conopidei și guliilor, care se vor valorifica mai tîrziu, se vor realiza venituri suplimentare.

Toamna, în grădina de legume

om din brigada. În sfîrșit, faptul că am schimbat sîmînța a contribuit de asemenea la obținerea unei producții sporite de ardei. Recoltatul continuă, astfel că din această cultură vom obține încă un plus de venituri de 7000-8000 lei. Anul trecut, din 3 ha cultivate cu ardei n-am obținut altfel bant ca anul acesta dintr-un singur hectar.

Factorii amînțiti mai sus au dus la creșterea producției și la alte culturi legumicole și la sporirea veniturilor băneștii.

În aceste zile, paralel cu recoltarea și valorificarea legumelor și zarzavaturilor realizate în acest an, se pregătesc recolte anului viitor. S-a strîns și pregătita mîrîmirea din care se vor confecționa ghiocete nutritive, au fost identificate cele mai frumoase culturi de la care se va aduna sîmînța necesară, se pregătește terenul unde se va însămînța în toamnă spanacul și salata. Experiența bună cîștigată în acest an va fi continuată.

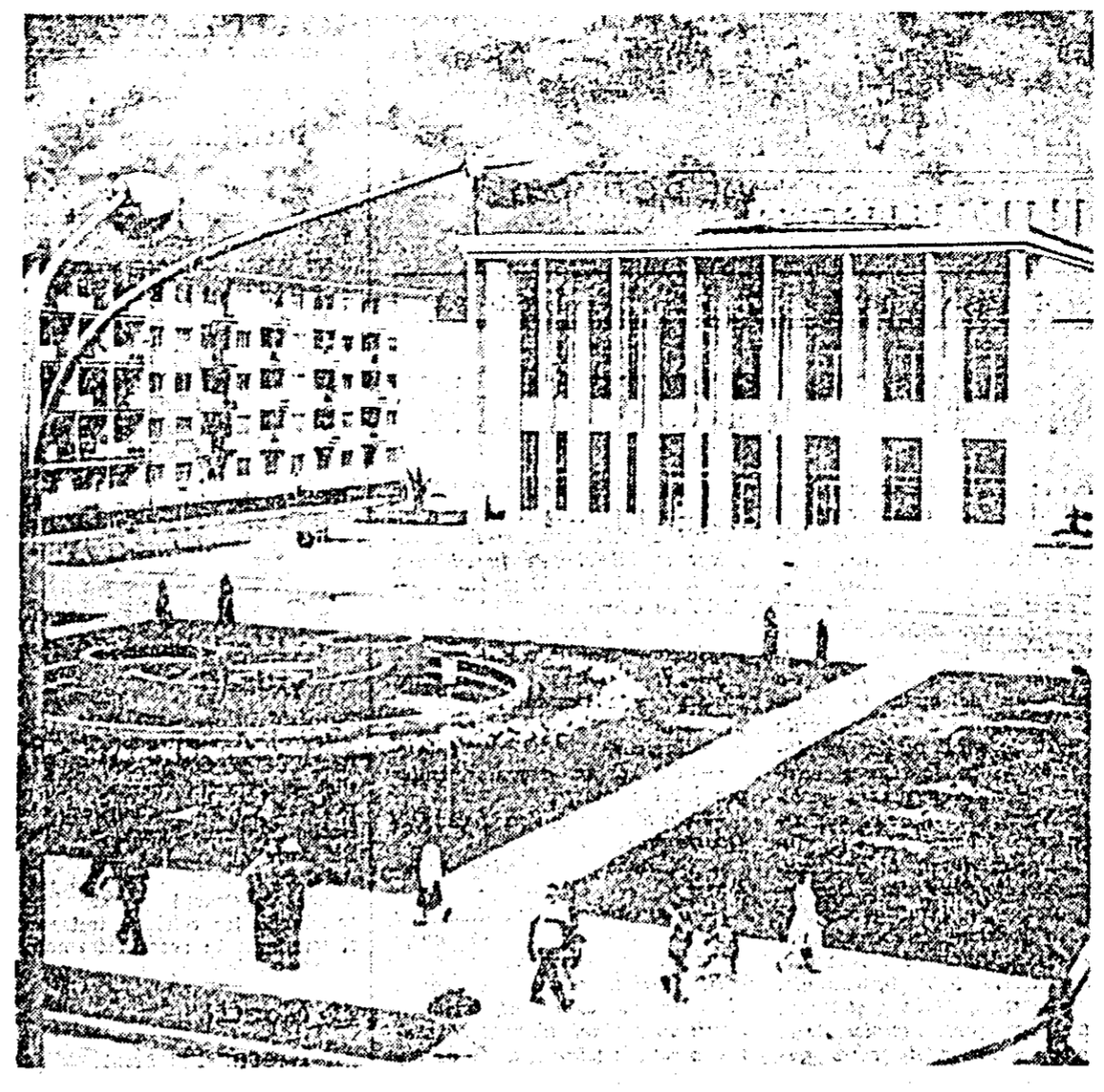
L. POPA

Rezultatele să fie în concordanță cu cerințele

ra o zi ca oricare alta. La loteca Uzinelor de vagoane, în mesele de servire, așteptau trei muncitori în timp ce clișia aruncau priviri cerceare prin rafturile din jur. Se au fclnturi de discuții pe ne schimburi de păreri asupra lilor citite.

scrise pe fișele cititorilor Alexandru Oarcea, Gheorghe Dan, Alexandru Lăfner și Petru Ruja snt mult mai variate. Printre numeroasele cărți citite de ei găsești, pe lângă autori români, și mulți scriitori ai literaturii universale iar alături de cărți beletristice găsești multe titluri de cărți tehnice.

Intrebarea: va reuși oare bibliotecara, fără nici un sprijin, să facă acest lucru? Categorie nu. În primul rând comitetul sindicatului este chemat să dea un substanțial sprijin activității bibliotecii. Spunem acest lucru deoarece sprijinul deplin acum este foarte anemic. Pentru ilustrarea acestei afirmații vom arăta că fondul de cărți, deși destul de mare ca număr (peste 20.000) nu satisface cerințele cititorilor. Majoritatea acestor cărți snt învechite, multe prea cunoscute, editate cu mulți ani în urmă. Snt încă puține cărțile din literatura beletristica română. Timp de 2 ani fondul bibliotecii nu a fost îmbogățit decît cu foarte puține cărți (în valoare de 7.000 lei). Un alt aspect semnificativ în acest sens este lipsa de sprijin...

Casa de cultură din orașul Bacău.

LA BIBLIOTECA UZINELOR DE VAGOANE

an 62 acțiuni de masă. Dintre acțiunile organizate în luna august, de multă apreciere s-au bucurat călătoria pe harta patriei „Arcul marilor șantiere”, la care au participat aproape 30 muncitori de la secția boghiuri, recitalul de versuri organizat la secția finisaj (60 participanți), profilul literar „Ion Slavici” și altele. Ca urmare, în această lună au fost încriși peste 20 cititori noi.

Se observă că la toate categoriile de cititori o bună parte snt cei cu peste 5 cărți citite pînă acum. Înseamnă că acest număr de volume reprezintă cerința de lectură a majorității cititorilor. Ea corespunde, deocamdată, posibilităților acestor cititori în ce privește timpul alocat lecturii și condițiilor oferite de fondul bibliotecii. Tendința spre parcursul acestui număr de cărți trebuie însă modificată în sensul mării lui, ca urmare a creșterii necesității de a acumula un volum sporit de cunoștințe.

care nu satisface nici pe departe așteptările. Ne dă de gînd și un amănunt: din cei peste 100 organizatori de grupă sindicală nu snt cititori la bibliotecă decît 41.

Este încă destul de mare procentul cititorilor nepermanenți care se înscriu doar și imprumută 1-2 cărți. Absorbția de activitatea diversă a bibliotecii, preocupată de cititorii constanți, cei mai numeroși de altfel, bibliotecara i-a neglijat pe cititorii nepermanenți.

Pentru ca în viitor bibliotecă să răspundă în întregime cerințelor și scopului de a răspîndi lumina cuvintului scris, se impune ca deficiențele semnalate să fie grabnic soluționate. Bibliotecara, ajutată îndeaproape de comitetul sindicatului și activul obștesc, va trebui să dea dovadă de o mai intensă preocupare pentru atragerea a cît mai mulți muncitori la bibliotecă, făcîndu-le să îndrăgească mai mult cartea. Numai o muncă stăruitoare, îmbinată cu cunoașterea oamenilor și a tuturor problemelor întreprinderii, va putea da rezultate viabile în activitatea bibliotecii.

ST. IACOB

Acoperirea suprafețelor cu lacuri și vopsele*

Consacrarea problemelor tehnice de aplicare a lacurilor și vopselelor, cartea oferă un util material documentar asupra fabricării și cunoașterii lacurilor și vopselelor, dar mai ales asupra metodei acoperirii cu peliculele acestora.

Dozat corect, în raport cu realitatea necesităților cărții, cuprinsul cărții tratează preponderent, în larg, problemele cu aplicabilitate imediată ale tehnologiei aplicative operațiilor de vopsire, în fazele lor determinante asupra calității acoperirii și deci eticii produsului.

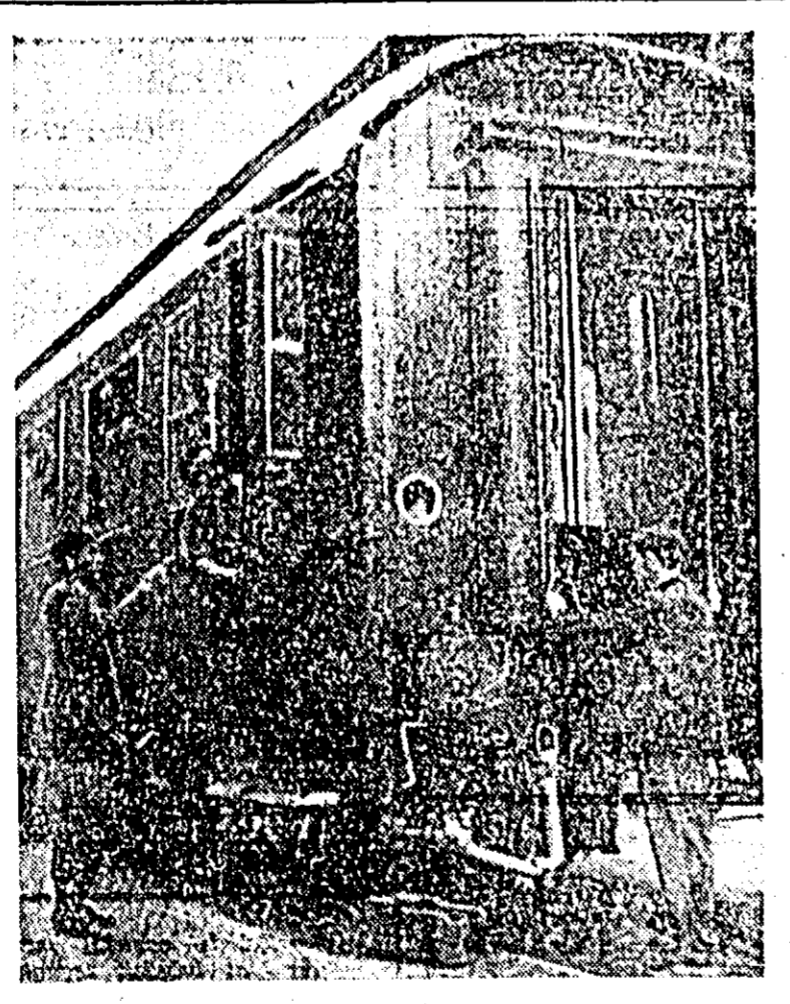
Avînd în vedere că reușita deplină și durabilă a compoziției oristice, în estetica produselor pînde în mod aproape esențial, calitatea peliculei de vopsire, bula reținut că lucrarea oferă imal aceste indicații de speciali-

tate care, respectate, conduc la realizarea vopșirilor de calitate superioară.

Trecînd la tehnologia vopșirilor propriu-zise, se tratează clar metodele moderne de vopsire aplicabile diverselor tipuri de produse și volume de fabricație, călăuzind cititorul asupra metodelor adecvate scopului urmărit, pentru avantajele și dezavantajele specifice. Se expune în acest capitol și principiile funcționale și de exploatare ale dispozitivelor, utilajelor și instalațiilor de vopsire și uscare existente în tehnica actuală.

Cartea tratează problematica de bază a tehnologiilor de vopsire pentru produse de mare răspîndire și volum de lucru.

* Editura Tehnică 1964 - 439 pag., 12,50 lei.

Se înfășează un nou vagon de călători la Uzinele de vagoane.

GALĂ DE BOX

lubiitorii sportului cu mînuși din orașul nostru vor putea urmări sîmbătă 11 septembrie 1965 începînd de la orele 19.30, o palpitantă gală de box conținînd pentru campionatul regional.

Cu această ocazie își vor încruși mînușile boxerii „socialiștii sportive „Vagonul” din localitate și boxerii asociației CSM Reșița. Tînuînd cont atât de valoarea certă a boxerilor reșițeni cît și de dorința de a se prezenta cît mai bine în această confruntare, boxerii de la „Vagonul” s-au pregătit cu cea mai mare seriozitate.

Gală va avea loc la clubul „Muresul” din Bulevardul Armatei Poporului nr. 19.

Grijă deosebită pentru sectorul zootehnic

La cooperativa agricolă de producție din Sînmartin o mare dezvoltare a luat în ultimul timp sectorul zootehnic. Acest lucru reiese și din faptul că aceasta numără 500 de bovine, din care 50 la sută vor fi plină la sfîrșitul anului vaci de lapte, realizîndu-se astfel cu mult înainte de termen sarcinile trasate de Directiva Congresului al IX-lea al PCR care privește la proporția dintre numărul total al bovinelor și al vacilor de lapte.

Sectorul zootehnic s-a dovedit a fi foarte tentabil pentru cooperativă. Iată ce spune în acest sens tov. Gheorghe Berbecaru, președintele cooperativei:

— În unitatea noastră sectorul zootehnic ocupă locul al doilea în ce privește valoarea veniturilor obținute, după sectorul legumicultor, asigurînd peste 25 la sută din veniturile totale ale cooperativei. Acest lucru se datorește faptului că alți consilii de conducere cît și organizația de partid a acordat toată atenția desfășurării unei bune activități în sectorul zootehnic. Alci au fost repariți să muncească cel mai bun cooperatori, care au dovedit că manifestă dragoste față de animale. Pentru îmbogă-

tirea cunoștințelor legate de muncă lor, îngrijitorii de animale au urmat cursurile zootehnice care au funcționat în cooperativă. O atenție deosebită s-a acordat asigurării și îmbunătățirii bazei furajere. În acest scop s-a realizat o strînsă legătură între brigăzile de cîmp și cea zootehnică. Între inginerul agronom și zootehnist, oamenii care lucrează la cîmp au înțeles că fără o bază furajeră nutriceală nu pot pretinde sectorului zootehnic să dea producții și venituri mari. De aceea ei se îngrijesc de producția de furaje în aceeași măsură cu care se îngrijesc și de producția de cereale. De exemplu, brigadierul de cîmp Mihai Fackelmann a semănat peste plan normat pentru siloz și porumb furajaler. Îngrijindu-se să obțină producții cît mai mari la hectar. O mare rezervă de spore a bazei furajere o constituie în cooperativa noastră acțiunea de îmbunătățire a terenurilor sărăturoase, acțiune care în ultimii ani se aplică pe scară largă și în mod științific.

GH. SOARE, coresp.

COMITETUL DE CULTURĂ ȘI ARTA AL ORAȘULUI ARAD
Consilia pentru răspîndirea cunoștințelor științifice
ANUNȚA deschiderea Universității populare a orașului Arad

la data de 1 octombrie 1965 cu următoarele cursuri:
— România socialistă
— Tineretul și viața contemporană
— Pagini din Istoria civilizației și culturii
— Cunoștințe medicale
— Terra — exploratori și itinerarii geografice
— Limbi străine (rusă, franceză, engleză, germană)
Inscrierile au loc în fiecare zi la sediul Casei prieteniei din B-dul Republicii nr. 78, etaj I, între orele 9-14, iar luni, marți, joi și între orele 17-20.
Informații suplimentare privind programul se pot primi zilnic la telefon 17-13 și 22-48.

MUZEUL EXPOZITII

Muzeul regional Arad poate fi vizitat duminică, marți și vineri între orele 10-13 și 17-20, în clădirea Palatului cultural. Vizitarea în grup (cel puțin 15 persoane) se poate face și în zilele de miercuri, joi și sîmbătă, numai înainte de masă.

CINEMATOGRAFE

MURESUL: „Un lucru făcut la timp”. În completare: „Lă cel mai înalt nivel”. Orele: 10, 12, 14.30, 16.30, 18.45, 21.
STUDIO: „Unora le place iazul”. Orele: 10, 12, 14, 16, 18.15, 20.30.
VEAC NOU: „Preludiu II”. În completare: „Smulse din împărăția sării”. Orele 11, 16.30, 18.45, 21.
TINERETULUI: la orele 11: „Calabuch”, iar la orele 16, 18.15, 20.30: „Fantomele din Spessart”.
VICTORIA: „Climate”. Orele: 10, 14, 17, 20.
PROGRESUL: „La patru pași de infinit”. Orele: 16, 18.15, 20.30.
SOLIDARITATEA: „Titanic vals”. În completare: „Oamenii noștri”. Orele: 17, 19.
MICĂLACA: „Ghinionistul”. În completare: „Dracul cu scripea”. Orele: 18, 20.
CFR GRĂDIȘTE: „Cel doi colonei”.

PROGRAMUL II

13.00 Buletin de știri, 13.30 Noi înregistrări de muzică corală, 13.40 Soliști români de operă, 14.09 Poemul simfonice „Tasso” de Liszt, 14.35 Popas folcloric pe plaiuri muntenești, 15.00 Buletin de știri, 15.10 Piese de estradă, 15.30 Valsuri și polci interpretate de fanfara, 16.00 Rapsodia română de Constantin Bobescu, 16.30 Duete celebre din opere, 17.00 Radioural, 17.15 Muzică populară, 18.00 Opera „Fru-moasa mea doamnă” de Loewe, 19.00 Buletin de știri, 19.05 Cîntă pentru dumneavoastră orchestra de estradă a Radioteleviziunii, 19.30 Pagini de călătorie, 20.00 Festivalul de muzică ușoară — „Zagrebe 1965”, 21.00 Radioural, 21.20 Cantonete de De Curtis, Tacheianeri și Di Capua, 21.40 Mic dicționar de muzică ușoară, 22.30 Mari interpreti de operă, 23.00 Buletin de știri, 23.05 Din cântecurile muzicii simfonice, 23.50 Program pentru amatorii dansului, 1.52 Buletin de știri.

Televiziune

VINERI, 10 SEPTEMBRIE
19.00 Jurnalul televiziunii, 19.20 Pentru copii: Mosaic, 20.00 Săptămîna, 21.00 Avântierii, 21.10 Săh, 21.30 Afliș folcloric: Cîmpia dunăreană a Muntelui. Emisiune realizată cu concursul unor formații artistice de amatori din regiunea București. Prezentă: Romulus Vulcănescu de la Institutul de etnografie și folclor, 22.15 Jurnalul televiziunii (II). Buletin meteorologic.

Între instrucțiuni și conștiință

Dgundă, un nevăzător vroia să traverseze strada pentru a ajunge pe una din băncile din Piața Avram Iancu. Sonda cu bastonul său alb, cu prudență, circulația era intensă. Un om, care era mai aproape de nevăzător, l-a luat de braț și l-a condus pînă dincolo.

O femeie, mai în vîrstă, urcă în trenul de Brăd cu două valize destul de grele pentru puterțile sale. L-am văzut pe un inginer agronom, cunoscut, cum l-a sărit în ajutor, ridicîndu-i bagajele.

În dreptul Fabricii de zahăr, cu vreo lună în urmă, un cetățean, care

nu știa să înoate, era gata să se înlecă. L-a salvat altul, care s-a aruncat de pe mal, cu tot cu halne în unda apeli.

Oamenii care nu s-au văzut niciodată se ajută la nevoie. Nu există în acest sens nici o instrucțiune scrisă, nici o hotărîre. Mai presus de toate e conștiința, instinctul, de a sări în ajutorul semenilor aflați în cumpănă grea.

Mi-am adus aminte de întîmplările de-mal sus citind scrisoarea pe care

spital. Cum în aceea clipă trecea pe acolo taximetru cu nr. 861 al ICOA, l-am oprit.

— Ce vrei, mă? — se răsi la mine șoferul, care porni amîntit.

— Șoferul a procedat conform instrucțiunilor pe care le avem — am încercat să mă convingă responsabilul stăției de taximetrie. E treabă salvable și interviu în asemenea situații.

În fața unor asemenea argumente, ce mai putea să zic cetățeanul? A

plecat și mai îndignat și s-a hotărît să scrie redacției, cu rugămintea de a supune judecării publice această neplăcută întîmplare.

În asemenea situații credem că nici un fel de instrucțiuni nu pot opri pe nimeni de a sări în ajutorul celor aflați în pericol. Era vorba de viața unui om. Și ce poate fi mai scump decît viața? Fiecare minut era neprețuit pentru cel în cauză. Te-ai gîndit la acest lucru, tovarșe șofer Nicolae Demian, Puteai salva viața unui om, dar n-ai făcut-o. Te-au oprit instrucțiunile sau conștiința?

I. B.

ATITUDINI

„Eram pe strada Eminescu. Un om căzu pe trotuar (mal tirziu am aflat că avusese o hemoragie internă).

Am încercat să-l ridic, dar mi-am dat seama că trebuia transportat foarte urgent. Ia

Alături de comuniști

După ce terminase școala profesională, Emeric Meghesi a fost repartizat în secția mecanică a Uzinei de reparatii. I s-a încredințat o mașină și i s-a dat de lucru. Fiecare mai încheia, mai reținea, tinărul nu se prea lăsa să vorbească cu cei din jurul său. După terminarea programului de lucru, se ducea direct la gară și lua trenul spre Zimandul Nou, unde locuia cu părinții săi. Așa au trecut câteva luni și în secție despre el nu se știa mai mult decât în primele zile. Independența, saluta la sosire și plecare, participa la adunările organizate de tinereți. Se crease nădejdea că e un tinăr serios. Într-o bună zi însă, maestrul l-a dat să execute un alt fel de piesă și atunci s-a văzut că el se descurca greu în meseria de frezor. Avea goluri în pregătirea profesională. Într-o constatare de producție a fost criticat pentru că a rebusat câteva axe pentru pompa de irigații. El n-a luat cuvântul, n-a căutat nici o justificare. În ședințele grupului sindical, ca și în adunările organizate de tinereți, era apoi mereu amintit ca un exemplu negativ, ca un meserias slab.

In secție am întâlnit mulți oameni care ne-au vorbit cu respect și admirație despre comuniști. Lingă ei cresc oamenii de nădejde.

Asemenea comuniști sunt mulți în această organizație de bază și nu e de mirare că aici majoritatea muncitorilor posedă bogate cunoștințe profesionale. Actele de îndisciplină sînt o adevărată raritate, planul se depășește zi de zi, iar calitatea e la loc de frunte.

...Un tinăr blond, cu fața puțin alunecată, urmărește cu atenția încordată cum muscă cuțitul strungului dintr-o bară de metal. Alături e o schiță și subterul, de care se folosește din când în când. Întreaga lui față pare contopită cu mașina.

— Lucrați de mult aici?
— Anul acesta am terminat școala profesională și am fost repartizat aici.
— Îți place meseria?
— Foarte mult.

Dialogul nostru a fost întrerupt de prezența unui muncitor robust, care părea foarte interesat de convorbirea noastră. Se prezentă: Carol Sekeres. Apoi ne întrebă dacă s-a întâmplat cumva ceva. Știiți, continuă el, Adrian e un fel de copil al meu și...

Viața de partid

— Adică?
— E o poveste lungă de peste trei ani. Atunci a venit el la practică în secție. Era în primul an de școală profesională și de atunci m-am ocupat eu de el. Acum e absolvent, dar tot mă interesează ce se întimplă cu el.

— Mai are și acum nevoie de ajutorul dumitale?
— În ce privește meseria — mai puțin, fiindcă în trei ani l-am transmis tot ce am știut, dar experiența vieții îl lipsește. Dacă s-ar fi ocupat și de mine câteva zile eram ca el, azi așa și mai multe. De aceea l-am zis lui Adrian, întrucât e a terminat școala profesională, să urmeze școlă.

— Și v-a ascultat?
— Da. A reușit la admitere și acum zău lucrează, seara învață. Așa devii un om folositor societății. Socialismul se construiește cu oameni luminați. Să înveți Adrian, să nu mă faci de rușine...

— Nicl o grijă.
Adrian Gurban are alături de el un comunist, un om care îl îndrumă pașii în viață ca un adevărat părinte. Și Alexandru Pavel, Ludovic Pașii și Carol Iakovitz, care au venit doar de câteva zile în secție, de pe băncile școlii profesionale, sînt din plin ajutorul multilateral, tovarășii lui Adrian.

— Ștefan Pațas era un element îndisciplinat. Se făcea mereu de școlii, nu asculta. Când era în schimb de noapte scria pe masa și „sînt în concediu” și-și căuta un loc de dormit.

Așa era, dar acum e unul dintre cei mai buni și disciplinați. De el s-a ocupat mult timp secretarul organizației de partid, tovarășul Francisc Ghenghe.

Caracterul dirz și ferm al comunistilor, disciplina lor de fier, hotărîrea neclintită, elanul în muncă, modestia — toate aceste neprețuite comori le transmit cu pasiune și răbdare generației ce crește alături de ei. Acești dascăli anonimi sîdesc în sufletele celor ce lucrează alături de ei dragostea fierbinte față de partid, de patrie, respectul față de muncă, le imprimă bogata lor experiență de viață și luptă. Așa cresc lingă comunistii oameni înalți, care nu-și cruță eforturile în bătaia pentru transpunerea în viață a hotărîrilor partidului.

...Cu vreo două săptămîni în urmă erau adunați toți comunistii din secție. Discutau primirea în partid a frezorului Emeric Meghesi.

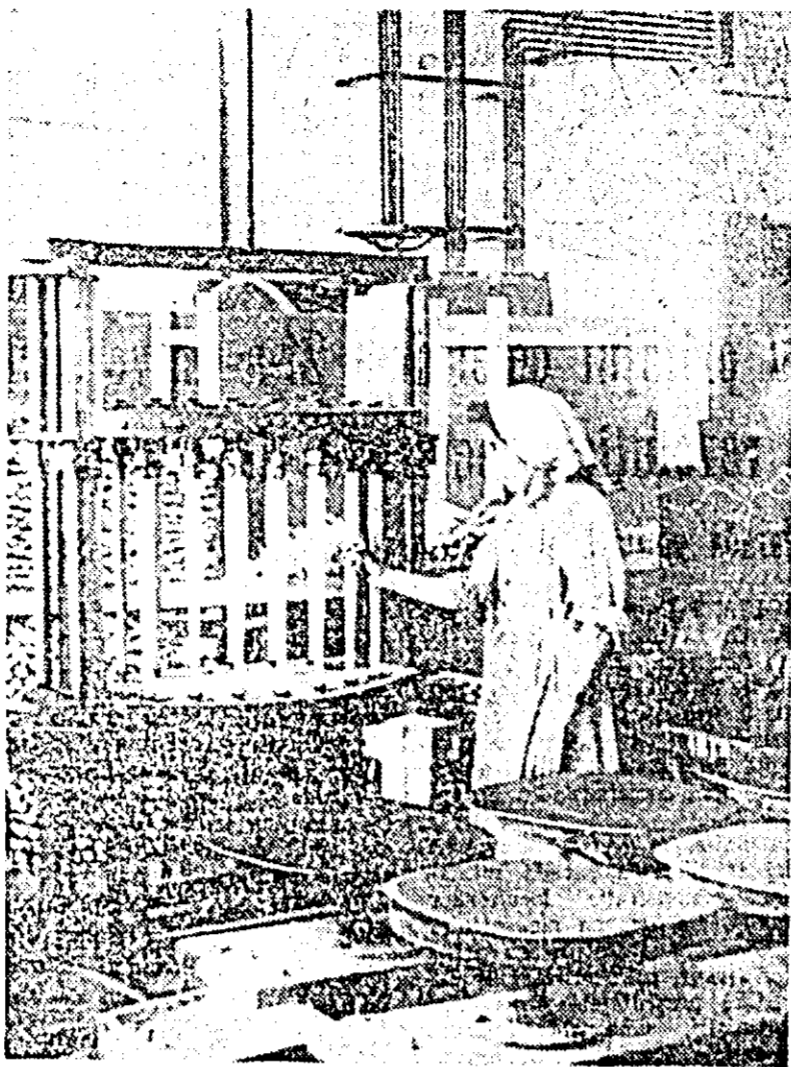
— E un meserias de mina înalta, un tinăr crescut de noi. Sînt de părere să-l primim în rândurile noastre...

— Eu îl cunosc de cînd a venit în secție. De atunci se descurcă cam greu. Acum e specialistul uzinei în confecționarea axelor...

— A depus o activitate bună și în activul fără de partid. Toate sarcinile primite le-a dus la bun sfîrșit.

Așa vorbeau despre el comunistii. Tinărul frezor era emoționat. Privirile lui se îndreptau cu recunoștință spre strungarul Konya, care l-a fost și l-a rămas un adevărat tovarăș.

I. BORȘAN

La fabrica de mobilă curbată „Răsăritul” din Pincota mecanizarea unor operații manuale aduce o contribuție importantă la obținerea unei productivități sporite, la îmbunătățirea calității produselor. Rezultate superioare se obțin și cu ajutorul acestei mașini prin care s-a mecanizat operația de șlefuit și grindare a picioarelor de scaune.

Realizări în întreprinderile industriei chimice

La Combinatul de cauclic sintetic și produse petro-chimice din orașul Gheorghe Gheorghiu-Dej a început fabricarea unui nou produs — cauclicul cu ulei — folosit în industria de anvelope. Acesta se prelucrează ușor și are o rezistență mai mare la uzură. În prezent, la acest combinat se fac pregătiri în vederea începerii fabricării cauclicului alb, care va fi întrebunțat tot în fabricarea anvelopelor.

În cadrul secției de polistiren a combinatului a început producția polistirenului antișoc tip PAS-2, cu calități îmbunătățite față de polistirenul fabricat pînă în prezent, și care va fi întrebunțat în diferite sectoare ale economiei.

Pe baza rețetei realizate la Institutul de cercetări pentru foraj-extracție din Cluj-Napoca, la Combinatul Petrochimic Ploiești a început producția pe scară industrială a unei noi substanțe tensioactive, utilizată ca demulsifiant în procesul de extracție a litiului.

La Uzina „Dero” din Ploiești a fost introdus în procesul de fabricare a detergenților procedeul continuu, în locul celui discontinuu, ceea ce a dus la sporirea capacității de producție a instalațiilor. Ca urmare, anul acesta se prevede realizarea peste plan a circa 500 tone de detergenți condiționați.

VEȘTI DE LA „TRICOUL ROȘU”

Creatorii de frumos

În ultima adunare generală de partid, biroul organizației de bază din laboratorul de creație al fabricii „Tricoul roșu” a supus dezbaterii comunistilor munca ce se desfășoară în cadrul acestui serviciu pentru crearea unor modele de tricotaje cât mai frumoase și mai practice. Despre contribuția comunistilor la realizarea sarcinilor de plan, cît și despre măsurile necesare în vederea îmbunătățirii muncii în viitor s-a discutat temeinic și amănunțit. Din referatul prezentat pe această temă de către inginerul Dumitru Zoica a rezultat că în prima jumătate a anului s-au creat 20 noi contexturi, fiindu-se seama de cerințele cumpărătorilor, de noua linie a modelului etc. Lucrătorii de aici, în frunte cu comunistii, au creat 56 articole noi, dintre care 37 s-au omologat pentru producția internă, iar celelalte pentru produsele destinate exportului. Pînă mai zilele trecute au fost introduse în fabricație 41 articole noi și s-au făcut o serie de îmbunătățiri și mecanizări la unele faze de lucru. Colectivul a făcut un studiu asupra posibilităților de reorganizare a procesului tehnologic de confecționare în flux continuu a tricotelor pluseate. Prin mecanizarea unor faze manuale, amplasarea mașinilor în funcție de sincronizarea fazelor, stabilirea celor mai bune metode de muncă s-a ajuns la creșterea productivității muncii, deși numărul de muncitori s-a redus cu 12 la operația respectivă.

Îmbunătățiri au fost aduse și tiparelor de la articolele de trening pentru copii și adulți, cît și la alte tricotaje, reducîndu-se pe această cale consumul de tricocot cu cca 10 la sută la fiecare produs.

În munca desfășurată, fiecare compartiment al acestui serviciu și-a adus din plin contribuția. Au fost evidențiați comunistii Elena Baba, Elisabeta Keresties, Maria Kun, Elena Miron, precum și Ma-

ria Popescu, Adalbert Divini, Maria Gemes, Aurica Iercoșan și alții care s-au străduit să obțină rezultate cât mai bune în munca de fiecare zi.

Exemplu în muncă

În secția confecției III a întreprinderii „Tricoul roșu” întrecerea socialistă se desfășoară cu însuflețire prilejuind obținerea unor rezultate însemnate în îndeplinirea planului de producție, în îmbunătățirea calității produselor.

Din mijlocul acestui colectiv harnic se remarcă Indosechi o seama de tovarășe pe care le întâlniți luni de luni în rândul evidențiaților în producție. Rezultat al hărniciei cu care muncesc, tovarășele Ana Coca, Livia Costea, Elena Andreescu, Viorica Beneș, Veronica Fesclu, Ana Feneșer, Florica Balas, Ioselina Gherman și altele și-au depășit luna de luni planul cu 25-30 la sută și în același timp au dat numai produse de cea mai bună calitate.

Exemple în muncă pentru întregul colectiv, numele lor stă în permanență la loc de cinste la panoul evidențiaților secției.

Contribuția stației de radioamplificare

La întreprinderea „Tricoul roșu” colectivul stației de radioamplificare aduce o contribuție

prețioasă la mobilizarea colectivului în întrecerea socialistă, în lupta pentru obținerea unor rezultate mai bune în toate domeniile de activitate.

Sub îndrumarea comitetului de partid, comitetul sindicatului s-a preocupat de mai buna organizare a activității acestui colectiv. Ca rezultat, colectivul stației — responsabil tov. ing. M. Mihăilescu — și-a îmbunătățit munca, lucrează pe baza unui plan bine întocmit, se preocupă de cele mai importante probleme ale activității întreprinderii. Zilnic, în orele stabilite la stație sînt prezentate materiale care vorbesc despre desfășurarea întrecerii socialiste, cei mai buni muncitori, tehnicienii și inginerii vorbesc despre metodele lor de muncă, despre rezultatele obținute, contribuind astfel la răspîndirea experienței înaltate, sînt popularizați evidențiații întrecerii etc.

Din programul stației nu lipsește nici critica. Sînt criticate aspectele negative din munca unor tovarășii, aceștia fiind ajutați astfel să-și lichezeze lipsurile.

O activitate rodnică în acest domeniu depun tovarășii Ludovic Barabas, ing. Maria Iancic, Maria Jancă, Maria Filo, Lucia Grefner, Margareta Nagy și ing. Gh. Butariu.

SILVIA FEYES, corespondent.

Îmbunătățiri aduse învățămîntului seral și fără frecvență de cultură generală și superior

Printr-o recentă Hotărîre a Consiliului de Miniștri, se aduce o serie de îmbunătățiri învățămîntului seral și fără frecvență de cultură generală și superior.

Prin noua Hotărîre se desființează limita de vîrstă pentru toți cei care doresc să-și completeze studiile în învățămîntul seral sau fără frecvență de cultură generală și superior. Pentru cei care se înscriu la aceste forme de învățămînt nu se mai cere nici un fel de recomandări și nici o condiție privind vechimea în muncă, specialitatea și calificarea în producție.

Potrivit reglementării în vigoare, începînd cu anul școlar, învățămîntul mediu seral de cultură generală funcționează cu clasele IX-XII. La secțiile serale sînt admisi oamenii muncii, absolvenții ai școlii de 7 și 8 ani sau ai unei școli echivalente care doresc să-și completeze studiile medii fără a părăsi locul de muncă. Acestor elevi li se va acorda un concediu plătit de 30 zile o singură dată, în afara concediului de odihnă, pentru pregătirea și prezentarea la examenul de maturitate.

Învățămîntul de cultură generală fără frecvență, funcționează cu clasele V-XII pentru toți cetățenii țării care doresc să-și completeze studiile. Într-un an școlar, elevii pot promova o singură clasă. Ei pot obține anual cîte un concediu de studii fără plată de 30 zile, în afara concediului de odihnă pentru prezentarea la examen.

Învățămîntul superior seral funcționează în cadrul institutelor tehnice. În această categorie de învățămînt sînt admisi oamenii muncii absolvenți ai școlii medii de cultură generală cu examen de maturitate sau ai unei școli echivalente cu diplomă, care doresc să obțină o calificare superioară în specialitatea activității lor, sau

într-o specialitate înrudită, fără a părăsi locul de muncă. Pentru prezentarea o singură dată la concursul de admitere, la examenul de an și la examenul de stat li se acordă anual cîte un concediu de studii plătit de 30 zile, în afara concediului de odihnă.

Învățămîntul superior fără frecvență se organizează în universități, institute pedagogice, la Institutul de Științe Economice și la Institutul de Cultură Fizică. Sînt admisi oamenii muncii care au absolvit școala medie de cultură generală cu diplomă de maturitate sau o școală echivalentă cu diplomă și care doresc să obțină o calificare superioară. Ei beneficiază de cîte un concediu anual de studii fără plată de 30 zile, în afara concediului de odihnă, pentru prezentarea la concursul de admitere și la examenul anual, precum și un singur concediu plătit de 30 de zile pentru prezentarea la examenul de stat. Cadrele didactice cuprinse în această categorie de studii primesc concedii plătite pentru sesiunile de examene care nu coincid cu vacanțele școlare.

Admiterea în ambele categorii de învățămînt superior, precum și în clasa a IX-a de învățămînt seral și fără frecvență se face prin concurs, în limita locurilor stabilite anual. Cei care studiază în învățămîntul seral de cultură generală și superior vor fi programați în schimburi de producție care să le permită frecvența regulată a cursurilor și nu vor presta ore de muncă suplimentară în zilele de curs. Celor care studiază în învățămîntul fără frecvență de cultură generală și superior li se asigură un sistem de ajutor și control pe parcursul anului (lucrări de control, consultații, meditații) pentru a le înlesni prezentarea la examene în cele mai bune condițiuni.

In ajunul deschiderii noului an de învățămînt în școlile profesionale și tehnice

Peste cîteva zile mii de tineri vor intra, unii pentru prima dată, pe porțile școlilor profesionale și tehnice. Clase spațioase, laboratoare dotate cu aparatură modernă, manuale, precum și condiții de viață din cele mai bune le vor permite să-și însușească cunoștințele pentru a deveni lucrători calificați.

În școlile Ministerului Industriei Ușoare, un număr de 13.700 de tineri își însușesc cunoștințele din cele 32 de meserii din sectoarele tăbăcării, încălțămîntului, haturii, tricotației, țesătoriei, confecției. Peste 1.300 se specializează în meseriile lor pentru a deveni maiștri și tehnicieni.

aparaturilor de măsură și control. În acest an în centrele școlare de la București, Cluj, Craiova, Sibiu au fost înființate noi laboratoare. De asemenea, la București și Craiova au fost date în folosință noi cîminuri cu o capacitate totală de 500 de locuri.

În centrele școlare profesionale și tehnice ale industriei alimentare se vor pregăti în acest an un număr sporit de laboranți, operatori pentru fabricarea zahărului, conservei, precum și de specialiști în mînuirea și întreținerea utilajelor, cofetari.

Pentru unitățile cooperative școlare, școlile Centrocopp cuprind în viitorul an școlar aproape 5.000 de elevi pe care li vor pregăti pentru 9 meserii, printre care: vinzătorii, librari, contabilii, merceologi, brutari, cofetari.

Directia principală: CALITATEA

Fabrica de preparate din carne a întreprinderii pentru industrializarea cărnii din orașul nostru produce zilnic multe sortimente destinate să asigure o bună aprovizionare a populației. Realizarea unor produse de bună calitate, gustoase, cu aspect atrăgător constituie direcția principală în care se îndreaptă preocuparea întregului colectiv. Măsurile tehnico-organizatorice, control de calitate exigent, procedee de lucru îmbunătățite, sortimente noi, toate sînt îndreptate, în principal, spre obținerea unor produse care să satisfacă cerințele consumatorilor.

Condiții de muncă și de igienă mai bune

Într-o întreprindere a industriei alimentare, condițiile de muncă, igiena și curățenia au o importanță deosebită. De aceea măsurile luate au urmărit mai ales creșterea unor asemenea condiții. Cu prilejul remontului a fost revizuită și reparată instalația de frig, compresoarele, izolația camerelor, s-a reparat pardoseala, interioarele au fost zugrăvite și, acolo unde e necesar, au fost vopsite în ulei, utilajele au fost revizuite și revopsite astfel încît întreținerea lor să poată fi făcută în bune condiții, boxele de fier și alumai au fost refăcute, cărucioarele de transport au fost și ele reparate și vopsite. Tot cu acest prilej, în fabrică a fost instalată o nouă linie aeriană pentru descărcarea cărnii. S-a înălțat astfel descărcarea manuală, ușurîndu-se efortul fizic al muncitorilor și în același timp se asigură o manipulare mai igienică a acestora.

Paralel cu grija pentru creșterea unor condiții îmbunătățite au fost aplicate și unele procedee de lucru mai bune. Printre altele la membrane, înainte de umplere, li se aplică acum un procedeu de spălare și desinfecție, a fost amenajat un duș, trecîndu-se la răcirea imediată a prosopurilor, procedeu ce le asigură o calitate mai bună mai ales în privința aspectului. În trecut fabrica a primit reclamații datorită faptului că unele produse nu erau destul de bine alumate, aveau un aspect necorespunzător. Trecîndu-se cont de aceste sesizări s-au luat măsurile de îmbunătățire (fabrica a fost aprovizionată cu cantități suficiente de lemne și rumeguș de esență tare) înălturîndu-se acest neajuns. Noul, sub formele sale atât de diverse, continuă să-și facă simțită prezența. Astfel, acum se fac ultimele înălțări și amenajări la noua magazie a produselor finite. Cu capacitatea sa mult mai mare — 20 tone — cu instalațiile sale de condiționare a aerului, ea va asigura o temperatură și umiditate constan-

Sortimente noi — îmbunătățite

Fabrica produce un mare număr (peste 40) de sortimente diferite. Zilnic se lucrează la cea 18 sortimente pe măsura contractărilor făcute și a cererii de consum. Colectivul fabricii nu se mărginește doar la produsele obișnuite, la rețetele existente ci caută să le îmbogățească și totodată să le îmbogățească și altele noi. Buzănoasă, faptul că toba de casă e mai gustoasă, are un aspect mai plăcut e urmarea unor astfel de îmbunătățiri. De multă apreciere s-a bucurat și un sortiment nou fabricat, cîrnații cabanos din carne a fost produsă pînă acum o cantitate de cca 2000 kg.

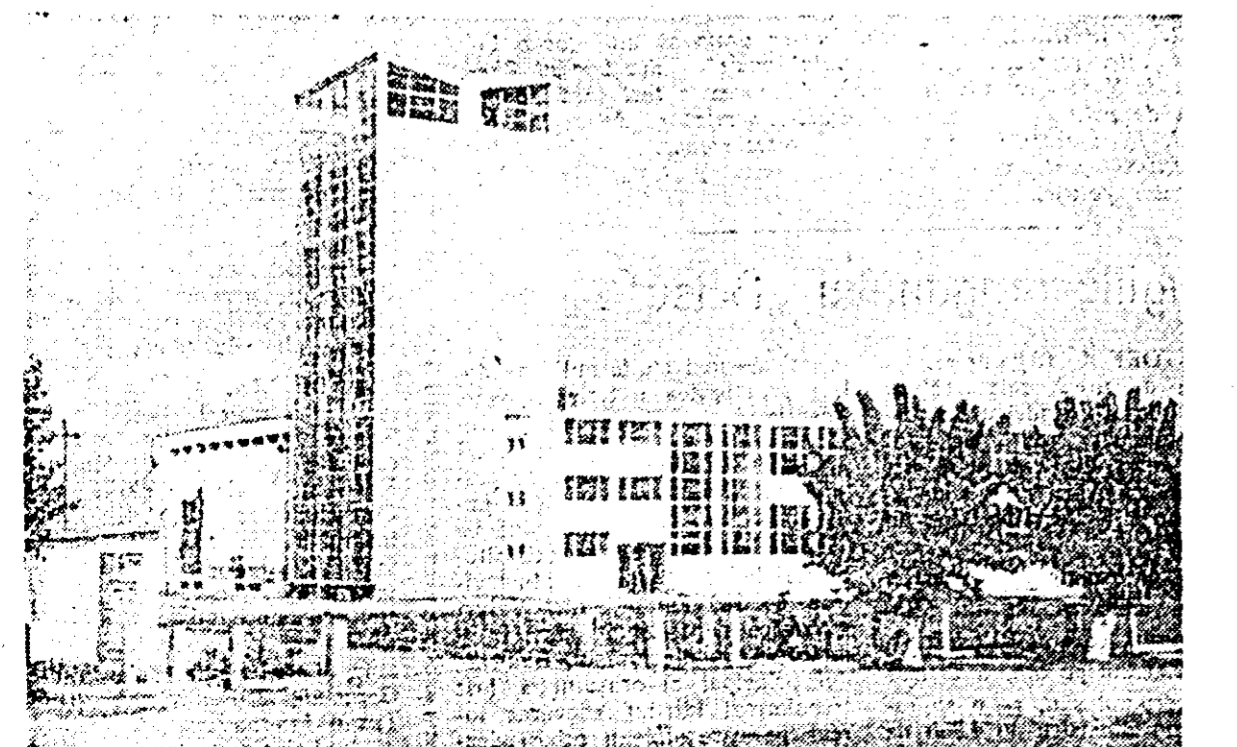
Control amănunțit și competent

La obținerea unor produse de bună calitate o contribuție însemnată o aduce controlul de calitate amănunțit și competent — Îndosechi pe faze de fabricație — Îndosechi în fabrică. Controlul fizico-chimic, or-

ganoleptice și în ultimul timp prin sondaj controlul bacteriologic — se execută în laboratorul utilat cu toată aparatura necesară. Fazele de fabricație sînt însă multe și fiecare din ele își are importanța sa în calitatea produsului finit. Cum pot fi ele controlate? Rezolvarea acestei probleme a fost găsită în consiliu, simțul de răspundere și buna pregătire profesională a unor muncitori. Dintre aceștia, la fiecare fază au fost aleși cei mai buni și li s-a încredințat sarcina de a-și controla propria muncă o dată cu a celorlalți. Ei sînt cei care urmăresc îndeaproape respectarea rețetelor de fabricație, igiena, curățenia, tot ceea ce e legat de calitatea produselor.

Și deoarece controlul nu e suficient să fie exigent ci trebuie să fie și competent, toți cei ce veghează la calitatea produselor au fost instruiți asupra sarcinilor care le revin, asupra locurilor în care trebuie să-și îndrepte atenția în mod deosebit, iar laboranta a fost trimisă la un curs de perfecționare. Ca rezultat, controlul de calitate și-a sporit eficiența, este exercitat cu mai multă competență.

D. AUREL

La stațiunea experimentală de la Fundulea se fac ample cercetări asupra semințelor de cereale și plante industriale în vederea sporirii productivității lor. ÎN CLISEU: aspect de la stația de uscare și calibrare a porumbului.

Recepția de la Ambasada Română din Moscova

(Urmare din pagina 1-a)

tului Executiv al CC al PCR, prim-vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, Alexandru Brlădeanu, membru al Comitetului Executiv al CC al PCR, prim-vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, Paul Niculescu-Mizil, membru al Comitetului Executiv,

secretar al CC al PCR, Manea Cănelu, secretar al CC al PCR, Corneliu Mănescu, membru al CC al PCR, ministrul Afacerilor externe, Nicolae Guină, membru al CC al PCR, ambasadorul Republicii Socialiste România în Uniunea Sovietică.

al reprezentanților diplomatice acreditați în U.R.S.S., membri ai corpului diplomatic, ziariști sovietici și străini.

În timpul recepției, care s-a desfășurat într-o atmosferă caldă, cordială, tovarășii Nicolae Ceaușescu și Aleksei Kosișghin au rostit toasturi.

Toastul tovarășului Nicolae Ceaușescu

Dragă tovarășe Brejnev,
Dragă tovarășe Kosișghin,
Dragi tovarăși și prieteni,
Stimați oaspeți,

Indeclinabil rolul de gazdă, în gândul-mi să exprim, în numele delegației de partid și guvernamentale a Republicii Socialiste România, plăcerea de a avea în mijlocul nostru, la această recepție, pe conducătorii Partidului Comunist și ai statului sovietic. Adresăm tuturor celor prezenți un salut calduros.

Partidul și guvernul țării noastre au acceptat cu satisfacție invitația de a trimite o delegație de partid și guvernamentală în U.R.S.S. Călătoria pe care am făcut-o în Uniunea Sovietică, vizitele în întreprinderi și instituții de cultură, întâlnirile cu oamenii muncii ne-au furnizat impresii bogate și puternice.

Am văzut cât de mari sînt înfăptuirile poporului sovietic în munca eroică de construire a comunismului. Încercăm, ca și în trecut, să ne apropiem de succesul vostru, să învățăm din experiența voastră.

În cadrul vizitei am fost înconjurați de prietenii și colaboratorii voștri. Am văzut în aceste manifestări sentimentul prieteniei față de poporul român, o ex-

presie a relațiilor de prietenie și colaborare internațională dintre țările noastre.

Întîlnindu-ne cu oamenii sovietici am avut prilejul să le transmitem sîmba de prietenie frățească a poporului român, și totodată, să le împărtășim din munca și realizările lui, din preocupările și proiectele sale de viitor.

Succesele noastre în construirea noilor orașuri, în înfruntarea marelui oraș al tuturor țărilor socialiste întăresc și mai mult sistemul socialist mondial, contribuie la creșterea forțelor progresului și păcii în întreaga lume.

Convorbirile și schimburile de păreri sincere, deschise, cu tovarășii Brejnev, cu tovarășii Kosișghin, și cu alți conducători sovietici în legătură cu dezvoltarea relațiilor dintre partidele și țările noastre, precum și asupra situației internaționale și mișcărilor comuniste și muncitorești vor contribui la dezvoltarea prieteniei româno-sovietice.

Prietenia dintre Republica Socialistă România și Uniunea Sovietică este colaborarea dintre Uniunea Sovietică și Republica Socialistă România. La baza acestor relații se află principiile internaționalismului socialist, ale respectării independenței și suveranității naționale, ale egalității în drepturi, întruajutorării tovarășești și a avantajului reciproc.

Tara noastră dezvoltă legături de colaborare cu toate țările so-

cialiste, militează pentru întărirea continuă a forței și coeziunii sistemului socialist mondial. Totodată, Republica Socialistă România întretine legături de cooperare, pe baza principiilor coexistenței pașnice, cu toate țările. Indiferent de orînduirea lor socială, în interesul dezvoltării înțelegerii și colaborării între popoare, al apărării păcii.

Ne exprimăm convingerea că dezvoltarea prieteniei dintre țările noastre, întărirea continuă a unității țărilor socialiste, a tuturor forțelor care luptă pentru preîntîmpinarea unui nou război mondial vor asigura triumful cauzei păcii.

Vă invit să ridicăm paharul pentru fericirea și prosperitatea poporului sovietic, pentru noi și mari succese în construcția comunismului!

Pentru eroicul Partid Comunist al Uniunii Sovietice, pentru Comitetul său Central!

Pentru orînduirea de nezdruclinat și colaborarea frățească dintre popoarele români și sovietici!

Pentru unitatea și coeziunea țărilor sistemului socialist mondial și a mișcărilor comuniste mondiale!

În sănătatea tovarășilor Brejnev și Kosișghin!

În sănătatea dumneavoastră, a tuturor!

Cu prilejul celei de-a 21-a aniversări a revoluției socialiste din Bulgaria

Parada militară și demonstrația locuitorilor din Sofia

SOFIA 9 (Agerpres). — Coroșpondentul Agerpres, C. Linte, transmite:

În dimineața zilei de 9 septembrie, în RP Bulgaria s-au desfășurat demonstrații ale oamenilor muncii de la orașe și sate, cu prilejul celei de-a 21-a aniversări a revoluției socialiste din Bulgaria.

La Sofia, a avut loc cu acest prilej tradiționala paradă militară și demonstrația locuitorilor capitalei. La tribuna mausoleului lui Gheorghii Dimitrov se aflau Tudor Jivkov, prim-secretar al CC al PCB, președintele Consiliului de Miniștri, Gheorghii Traikov, președintele Prezidiului Adunării Populare, și alți conducători de partid și de stat din RP Bulgaria. În tribunele laterale au luat loc șefii și membri ai misiunilor diplomatice, acreditați la Sofia, atașajii militari, ziariști bulgari și străini.

Generalul de armată Dobri Djurov, ministrul apărării populare al RP Bulgaria, după ce a trecut în revistă trupele alinate în piața „9 Septembrie”, a adresat ostașilor, comandanților și oamenilor muncii un cuvînt de salut. Au fost trase 21 de salve de artilerie, după care a început parada militară. Au defilat elevii ai școlilor militare, mașini blindate, tunuri, unități de rachete. Parada a constituit o demonstrație a tehnicii militare moderne și a capacității de luptă a Armatei populare bulgare.

A urmat apoi demonstrația oamenilor muncii din Sofia. Purtînd drapelul și flori, portretele lui Marx, Engels, Lenin, precum și portretul lui Gheorghii Dimitrov, al conducătorilor de partid și de stat ai RP Bulgaria, au defilat coloane compacte de oameni

Tirgul internațional de toamnă de la Zagreb

ZAGREB 9 (Agerpres). — La 9 septembrie, I. B. Tito, președintele R. S. F. Iugoslavia, a deschis Tirgul internațional de toamnă de la Zagreb.

La festivitatea de deschidere a tirgului au fost de față Petar Stambolici, președintele Vecei Executive Federale a RSFI și alte persoane oficiale iugoslave, precum și Janos Kadar, prim-secretar al CC al PMSU, care se află la o dîhînă în Iugoslavia.

La acest tirg participă anul acesta 6300 de expozanți din 60 de țări, printre care și Republica Socialistă România. Într-o zi, au fost prezentate produse de largă circulație: mașini, electroaparatură, utilaj petrolier, produse chimice și farmaceutice și produse ale industriei bunurilor de larg consum.

ai muncii, reprezentanți ai întreprinderilor industriale și instituțiilor, constructori, sportivi, lucrători din instituții științifice. Demonstrații purtau grafice înfățișînd succesele obținute în cei 21 de ani de putere populară.

Parada militară și demonstrația oamenilor muncii, care a durat mai mult de două ore, au fost urmate de jocuri populare.

În seara aceeași zile, Comitetul Central al Partidului Comunist Bulgar, Prezidiul Adunării Populare și Consiliul de Miniștri al R. P. Bulgaria au oferit o recepție cu prilejul sărbătorii naționale a Republicii Populare Bulgaria. Au participat conducătorii de partid și de stat din R. P. Bulgaria, membri ai corpului diplomatic și oaspeți de peste hotare.

Pe scurt

■ CARACAS. — La 12 septembrie va avea loc în capitala Venezuelei a doua adunare generală a țărilor venezuelene. Cu acest prilej, Centrala unitară a muncitorilor din Venezuela a chemat toate organizațiile din țară la solidaritate cu masele țărănești în lupta lor revendicativă.

■ PARIS. — În cadrul Mesei rotunde organizată de Comitetul european de cooperare economică și culturală, care s-a deschis la Vichy, Andre Julien, fostul director al Teatrului Național, a anunțat creșterea anul viitor la Paris a unui Teatru al Europei. Acest teatru — în limba franceză — va prezenta publicului opere clasice, moderne și contemporane ale popoarelor Europei. Proiectul a fost comunicat și Direcției artelor și literelor din Ministerul Afacerilor Culturale al Franței.

■ BELGRAD. — În comunicatul comun iugoslavo-danez dat publicității cu prilejul vizitei în Iugoslavia a lui Per Hækkerup, ministrul Afacerilor externe al Danemarcei, se arată că el a fost primit de președintele Iosib Broz Tito și a avut convorbiri cu Marko Nikkezić, secretar de stat pentru Afacerile externe al RSFI. Cel doi miniștri au avut un schimb de păreri asupra principalelor probleme internaționale și asupra relațiilor dintre cele două țări. Din partea ambelor părți a fost exprimată dorința pentru largirea colaborării în domeniul comerțului, culturii, științei și tehnicii.

■ NICOSIA. — Agenția Associated Press anunță că un purtător de cuvînt al guvernului cipriot a anunțat că avioane militare turcești au violat miercuri spațiul aerian al Ciprului, zburînd deasupra cîștei de nord și a orașului Kyrenia.

■ NEW YORK. — Centrala spațială Houston (Texas) a publicat miercuri 250 de fotografii făcute de cosmonauții americani Charles Conrad și Gordon Cooper în timpul celor 8 zile de zbor efectuat în Cosmos la bordul navei „Gemini-5”. Majoritatea fotografiilor, informează agenția Associated Press reprezintă relieful soarelui diferitelor regiuni terestre.

■ MÜNCHEN. — avocatul münchenez Erich Bohrer care a dat în judecată pe liderii partidului vest-german de extremă dreaptă, partidul național democratic, pentru că au elogiat pe criminalii de război nazisti, a primit mai multe telefoane și scrisori anonime în care este amenințat cu moartea. Bohrer și-a motivat acțiunea sa judiciară prin faptul că liderii acestui partid au depus, săptămîna trecută, coroane de flori pe mormintele nazistilor executați drept criminali de război la Landsberg, în Bavaria.

■ WASHINGTON. — Vorbind în fața Comisiei naționale pentru lupta împotriva criminalității, L. Johnson, președintele SUA, a arătat că criminalitatea, reprezentată un pericol social, este înfrînată comisia să întocmească un program de măsuri eficace pentru lichidarea criminalității și să fie studiate cauzele creșterii criminalității organizate în Statele Unite. Creșterea criminalității reprezintă „o palmă pe obrazul Americii”, a spus președintele.

■ TOKIO. — Agenția „Kyodo Tsin” anunță că în regiunea de nord a Insulei Kyushu au început manevre militare japono-americane. La aceste manevre, care vor dura o săptămîină, participă avioane de vîntoare și bombardment care reacție ale celor două țări.

■ BERLIN. — La 8 septembrie a sosit la Berlin o delegație guvernamentală a RAU condusă de Abdel Monem Kaissuny, vicepreședinte al Consiliului executiv al RAU, înscrinat cu economia și finanțele, care va lua parte la ședința de constituire a Comisiei economice mixte a RDG și RAU.

În timpul vizitei sale în RD Germană, Kaissuny va vizita Tirgul internațional de toamnă de la Leipzig, precum și întreprinderi și instituții din RDG.

O nouă întorsătură în situația politică din Grecia

ATENA 9 (Agerpres). — Activitatea politică din capitala Greciei a cunoscut miercuri seara o nouă întorsătură revenind de fapt la același punct la care s-a aflat la sfîșitul săptămînii trecute. Într-o declarație dată publicității la Atena, Papandreu a făcut cunoscut că a rupt negocierile cu liderul Uniunii naționale radicale Canelopoulos întrucît acesta, sub presiunea marilor grupuri parlamentare: ERE, a ridicat noi pretenții printre care, luarea de măsuri severe împotriva manifestațiilor care cer să fie anulat ordinea constituțională. Aceste noi propuneri ale lui Canelopoulos au fost respinse de Papandreu. El a declarat că partidul său insistă asupra cererilor: de creștere a anului guvern interimar cu sarcina de a organiza alegeri libere în cadrul termenului constituțional de 45 de zile.

În fața situației actuale observatorii politici din Atena subliniază că, după toate probabilitățile, grupul deputaților disidenți ai Uniunii de centru vor încerca în zilele următoare să formeze un nou guvern cu sprijinul Uniunii naționale radicale și a partidului progresist, avînd de astă dată în frunte pe liderul Partidului progresist (de dreapta) Spyros Markezinis. În legătură cu aceasta actualul prim-ministru

interimar Tsirimokos a avut miercuri întrevieră cu fostul premier Athanasidis Novas și cu Stefanopoulos fost vicepremier în guvernul condus de Papandreu.

Agencia France Presse relatează că paralel cu aceste discuții continuă eforturile grupului disident de a atrage noi deputați ai Uniunii de centru care au rămas fideli lui Papandreu, pentru a se putea constitui o majoritate suficientă în parlament. Pînă în prezent, arată agenția, aceste încercări n-au dus la nici un rezultat.

Miercuri seara în sala teatrului „Gloria” din Atena și în împrejurimile sale a avut loc un miting organizat de EDA în sprijinul apărării ordinii constituțional. La miting, la care au luat parte 10.000 de persoane a rostit o cuvîntare liderul grupului parlamentar al EDA, Ilias Iliu. El a subliniat că Papandreu continuă să fie prim-ministru. Întrucît el a fost adus în fruntea guvernului prin votul poporului grec.

Autoritățile grecești au masat în apropierea teatrului „Gloria” și pe străzile învecinate importante forțe de poliție. După terminarea mitingului participanții s-au îndreptat spre piața Concordiei, îmbrăștiindu-se în liniste.

RF GERMANĂ. — La Oberhausen urma să aibă loc o întîlnire între reprezentanții tineretului muncitor din Landul Rhania de Nord-Westfalia și R.D.G. Adunarea a fost însă zădărnicită de poliția vest-germană care l-a arestat pe delegații din R.D.G. În FOTO: După arestarea reprezentanților tineretului din R.D.G. participanții vest-germani au protestat împotriva măsurilor poliției.

Ravagiile uraganului „Betsy”

NEW YORK 9 (Agerpres). — Agențiile de presă relatează că fîrmele de la Floridă a fost devastat miercuri de uraganul „Betsy”, unul din cele mai distrugătoare ciclone care s-au abătut asupra teritoriului SUA în ultimii ani.

Potrivit informațiilor transmise de biroul meteorologic din Miami, uraganul, care a atins o viteză de 220 km pe oră, a distrus totul în drumul său, pe o suprafață cu un diametru de 1.000 de kilometri, producînd pagube ma-

teriale de mai multe milioane dolari și moartea a trei persoane. Agenția France Presse menționează că portul Key West, orașul cel mai sudic al SUA, vasele de pescuit de mare tonaj au fost împinse de puterea vîntului, pînă pe străzile orașului. La Miami, situat la mai la nord, vîntul a atins viteză de 160 km pe oră. Valuri gigantice depășind 2 pînă la 6 metri au inundat orașul. Bulevardul principal al orașului a fost transformat într-un adevărat torent pe care pluteau orburi, zădărnici și șilpi de telegraf.

Toastul tovarășului A. N. Kosișghin

Dragă tovarășe Ceaușescu,
Dragă tovarășe Maurer,
Dragi prieteni, tovarăși,

În numele tovarășilor sovietici prezenți doresc să mulțumesc fierbînt prietenilor noștri din România pentru ospitalitatea cordială acordată nouă aici, la ambasada Română.

În cuvîntul său, tovarășul Ceaușescu a dat o înaltă apreciere poporului sovietic, Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, guvernului sovietic. Sintem recunoscători pentru aceste urări la adresa prieteniei româno-sovietice. Prietenii noștri din România pot fi încredințați că în Uniunea Sovietică se dă o înaltă prețuire prieteniei frățești care leagă popoarele celor două țări socialiste ale noastre.

Considerăm că în situația creată, cînd imperialismul urmează linia înăsprirei continue a situației în multe regiuni ale globului pămîntesc, este necesar ca statele socialiste să manifeste cea mai

mare vigilență, sentiment de solidaritate și internaționalism.

Ne pronunțăm pentru activizarea prin toate mijloacele a pașilor comuni concreți în lupta împotriva imperialismului, în lupta împotriva reacțiunii, pentru înfăptuirea în practică a unității de acțiune a tuturor țărilor socialiste.

O verigă importantă în tot ansamblul relațiilor care se stabilesc între țările socialiste este colaborarea dintre Uniunea Sovietică și Republica Socialistă România. La baza acestor relații se află principiile internaționalismului socialist, care presupun respectarea independenței și suveranității fiecărui stat — membru al comunității socialiste.

Dezvoltarea și adîncirea relațiilor dintre popoarele și statele noastre este rezultatul grîii neobosite a Partidului Comunist al Uniunii Sovietice și Partidului Comunist Român, al dorinței de a înlăuntra toate piedicile din calea colaborării țărilor noastre, popoarelor noastre.

Comitetul Central al partidului nostru și guvernul sovietic, vor menține neschimbata orientarea spre întărirea prieteniei frățești dintre Uniunea Sovietică și România, vor face tot ceea ce este necesar pentru ca nimic să nu umbrească relațiile dintre popoarele noastre, dintre partidele noastre.

Permiteți-mi să toastez pentru întărirea continuă a prieteniei popoarelor noastre!

Pentru Partidul Comunist Român!

În sănătatea tovarășului Ceaușescu, a tovarășului Maurer, și a celorlalți membri ai delegației române!

În sănătatea ambasadorului Guină și a soției sale!

Fie ca prietenia sovieto-română să slujească și în viitor înfăptuirii popoarelor Uniunii Sovietice și României!

Trăiască prietenia între Uniunea Sovietică și România, care servește intereselor întregii comunități socialiste, cauzei păcii și socialismului pe pămînt!

Continuarea convorbirilor româno-sovietice

MOSCOVA 9 (Agerpres). — La 9 septembrie au continuat, la Kremlin, convorbirile între delegația de partid și guvernamentală a Republicii Socialiste România și conducătorii al PCUS și guvernului sovietic.

Din partea română, la convorbiri au participat tovarășii Nicolae Ceaușescu, secretar general al CC al PCR, Ion Gheorghie Maurer, membru al Comitetului Executiv al CC al PCR, președintele Consiliului de Miniștri al Republicii Socialiste România, Gheorghie Apostol, membru al Comitetului Executiv al CC al PCR, prim-vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, Alexandru Brlădeanu, membru al Comitetului Executiv al CC al PCR, prim-vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, Paul Niculescu-Mizil, membru al Comitetului Executiv, secretar al CC al PCR, Manea Cănelu, secretar al CC al PCR, Corneliu Mănescu, membru al CC al PCR, ministrul Afacerilor ex-

terne, Nicolae Guină, membru al CC al PCR, ambasadorul Republicii Socialiste România în URSS, precum și Andrei Păcuraru, membru al CC al PCR, șef de secție la CC al PCR, și Mircea Malița, adjunct al ministrului Afacerilor externe.

Din partea sovietică au participat tovarășii L. I. Brejnev, prim-secretar al CC al PCUS, A. N. Kosișghin, membru al Prezidiului CC al PCUS, președintele Consiliului de Miniștri al URSS, A. N. Selepin, membru al Prezidiului CC al PCUS, secretar al CC al PCUS, I. V. Andropov, secretar al CC al PCUS, V. N. Novikov, membru al CC al PCUS, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri al URSS, P. F. Lomako, membru al CC al PCUS, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri al URSS, A. A. Gromlko, membru al CC al PCUS, ministrul Afacerilor externe al URSS, I. K. Jegalin, membru al CC al

PCUS, ambasadorul URSS în Republica Socialistă România.

În timpul convorbirilor, care s-au desfășurat într-o atmosferă caldă, de prietenie frățească și înțelegere reciprocă, a fost continuat schimbul de păreri cu privire la problemele dezvoltării pe mai departe a relațiilor româno-sovietice, cu privire la problemele actuale ale situației internaționale contemporane și ale mișcărilor comuniste și muncitorești internaționale.

Inchekerea lucrărilor Congresului internațional de științe fiziologice de la Tokio

TOKIO 9 (Agerpres). — La Tokio s-au încheiat la 9 septembrie lucrările celui de-al XXXIII-lea Congres Internațional de științe fiziologice, la care au participat aproximativ 3.000 de oameni de știință din 70 de țări. Din partea Republicii Socialiste România la congres a participat acad. prof. dr. Grigore Benetato, directorul Institutului de fiziolo-

gie normală și patologică „Prof. dr. Danielopolu”. Participanții la congres au examinat timp de opt zile probleme ale fiziologiei sistemului nervos, digestiv, respirator, circulației sîngelui și alte probleme importante ale științelor fiziologice.

Participanții au hotărît ca în anul 1968 să aibă loc la Washington un congres ordinar de științe fiziologice.

PARIS Reuniunile conducerilor unor partide

PARIS 9 (Agerpres). — Miercuri au continuat la Paris reuniunile conducerilor unor partide. În vederea găsirii unei soluții privind candidaturile pentru alegerile prezidențiale care se vor desfășura la 5 decembrie. În ședințele de miercuri, Comitetul directorial al Partidului socialist (SFIO) și Comitetul executiv al Partidului republican radical și radical socialist au examinat propunerea comitetului permanent pentru colaborarea între partidele socialiste de a se organiza vineri o nouă întîlnire a delegațiilor partidelor și grupurilor în vederea creșterii unei federații democrat-socialiste. (Comitetul permanent cuprinde pe reprezentanții SFIO, Partidului radical, Uniunii Democratice și Socialiste a Rezistenței și al Convenției republicane, care însumează diferite cluburi politice). În comunicatul dat publicității după înche-

rea ședinței Comitetului executiv al partidului republican, se precizează că este necesar „ca opoziția democratică să cadă de acord asupra desemnării unui candidat comun”.

Partidul socialist unificat, care a refuzat să-și trimită reprezentanții în comitetul permanent, a propus — într-o scrisoare adresată organizațiilor de silnă — un program în care se preconizează creșterea unui guvern responsabil, ales pe o durată egală cu aceea a Adunării Naționale.

Partidul Comunist Francez a adresat tuturor organizațiilor democratice de silnă și sindicatele unui program minimal comun. După cum s-a mai anunțat, la 23 și 24 septembrie va avea loc o reuniune a Comitetului Central al PC Francez, în care se va discuta problema alegerii lui prezidențiale.